

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

§. II. Notanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

fest. 3. casu 2. §. 1. pag. mihi 185. editionis Mediolanensis, dicens: Solus autem succesor in dignitate, & jurisdictione, non in solâ jurisdictione, ut est Capitulum Sede vacante, seu ejus Vicarius Generalis, potest Regulares semel approbatos vocare ad examen, vel reprobare: ita Clemens IV. & si fiat revocatio, nullus est momenti. Hæc

P. Suar. Bossius. Accedit quoque Magnus Suarez, qui in unâ suâ à me lectâ ante quadriduum epistolâ, negat convenire Capitulo jus examinandi dictos Regulares. P. Pellizar. in

P. Peliz. Manuali Regul. tom. 2. tr. 8. c. 2. n. 44. pag. 268. P. Leurenus *quest. 484.* in suo *Vicario Capitulari*, qui quidquid respicit Capitulum

Sedis vacantis expedite exhaurit; illust. Fermosinus Astorga Episcopus in suo Tractatu de *Capitulo Sede vacante*, dicens *qu. 21. n. 6.* Regulares ab Episcopo defuncto appro-

batos, ita esse approbatos, ut non possint à Capitulo reprobari juxta praxim; M. Passerinus, vir fundatâ doctrinâ tom. 2. *qu. 187. a n. 300. ad 321.* qui nervele diluit argumenta Barbastrensis, & M. Donati: omitto quos sequitur, & citat Diana tom. 3. tr. 2. *res. 27. & tom. 4. res. 48.*

N. Fundantur hi Doctores 1. quia etsi Capitulum, quantum à jure conceditur, ut patet ex *cap. Episcopus.* revocare possit dictas approbationes Regularibus à demortuo Episcopo concessas, huic tamen juri à Clemente

IV. anno 1265. derogatum est: cum enim Regulares dubitent, num Sede vacante concionari, & confessiones audire possent,

Clemens, cujus verba refert M. Sylvest. *verb. Confessio*, M. Passer. M. Donatus, & alij, respondit: *Vestris supplicationibus inclinati presentium vobis autoritate concedimus, ut*

in hujusmodi casu possitis uti tamdiu libere prædictâ licentiâ, donec viduatis Ecclesijs provisorum fuerit de Pastore: ergo si Capitulum infuit jus examinandi Regulares approbatos, si ve non, certum ex Clemente est, eos esse exemptos, donec subintret in viduatam Ecclesiam Pastor novus: ex quo patet, quàm frivola sit instantia eorum, qui ex eo quod novus Episcopus possit approbatos à demortuo Episcopo Regulares examinare, ut definit Clemens X. interunt hoc posse Capitulum: cujus Capituli facultati derogavit Clemens IV. donec de novo Pastore provideatur. Dicere autem huic Clementing Bullæ derogatum, est dicere, tum falsum, tum

incredibile: falsum, quia Tridentinum sess. 23. cap. 15. pure revocat privilegia, quibus Regulares se eximebant ab approbatione Episcoporum, nulla prorsus mentione factâ de Vicarijs aut Capitulo:

incredibile: falsum, quia Tridentinum sess. 23. cap. 15. pure revocat privilegia, quibus Regulares se eximebant ab approbatione Episcoporum, nulla prorsus mentione factâ de Vicarijs aut Capitulo:

incredibile; non enim ferè omnes Theologi illi clausulæ Clementinæ fiderent, eque inhærent, si de revocatione suspicarentur: quin solus ex tot modo citatis à me DD.

P. Pellizarius l. c. dubium aliquale ingerit P. Peliz. de ejus revocatione; nemo aliorum. Fundantur alij ejusdem sententiæ Patroni in opposito principio, præcipuè M. Passerinus, M. Pass. volens quod jus approbandi non sit de jure ordinario Episcopi, sed ex potestate delegatâ, adeoque non transit ad Capitulum. Suadet; quia Regulares ante Tridentinum non approbati ab Episcopo absoluebant: ergo hæc approbandi facultas est pure delegata Episcopis à Tridentino. Nec valet (inquit) consequentia n. 318. 319. Capitulum medio Vicario à se electo potest approbare Regulares non approbatos; ergo etiam revocare approbationem. Non valet, quia Episcopus potest instituere Parochos, quos tamen non potest tollere.

§. II.

Notanda.

SUMMARIUM.

Judico facultatem approbandi Regulares convenire Episcopis vi sui officij. Cur? n. 258.

Etsi Regulares olim non nisi à suis Superioribus presentati absolverent, non sit non esse subiectos Episcopis, ibid.

Capitulum potest Confessores non Regulares prius approbatos iterum approbare, n. 259.

Potest quoque Regulares approbatos elapso approbationis tempore, ibid.

Potest etiam numquam approbatos approbare, ibid.

An Regulares in propria Ecclesiâ possint, non petita à Vicario Capitulari veniâ, concionari, ibid. & 275.

Nisi dicatur facultatem approbandi Regulares ad confessiones, & conciones, esse in Episcopis ordinariam, plura, quæ Capitulum jure facit, erunt injusta, n. 259.

Nisi jus examinandi Regulares approbatos distinguatur a jure examinandi eorum licentias, perpetua Capitulum inter, & Regulares discordia, n. 260. 261.

Etsi Capitulo daretur jus examinandi personas, nil inde utilitatis, n. 261.

Capituli studium esse debet præsertim in examinandis approbationis literis, ibid.

EGO censeo 1. facultatem approbandi N. Confessarios convenire vi sui officij 258; Episcopis territorium habentibus; undecumque facultas absolvendi proveniat, si ve

vi Ordinis, ut vult Tridentinum, sive à Pontifice, sive ab Episcopis, ut in Ecclesiasticis. Si enim Parocho vi sui officij convenit providere suo gregi, & Sacramenta administrare, cur non conveniet Episcopo proportionata ad suam dignitatem vigilantia, quâ gregi suo, & multo magis sui gregis Pastoribus, inter quos nemo magis necessarius, quam Confessarij, prospiciat? num eâ scientiâ, & morum honestate floreat, quâ animarum Pastores decet? Rursus, si vi sui officij convenit Episcopis jus examinandi suos Ecclesiasticos ad Confessarij munus electos, cur eadem facultas ex vi sui officij non conveniet Episcopis respectu Regularium ad audiendos sæculares destinandum? Sanè sublato Papâ, tota Ecclesiâ jurisdictione in Episcopis concluditur: si ergo Episcopi à Papâ jure sui officij eligendi, & approbandi, & examinandi sunt, tamquam Pastores gregis Catholici, (nisi Papa clementer huic juri cedat) quâ vel levi apparentiâ negabitur inesse vi sui officij Episcopis jus examinandi, & approbandi omnes, & quoslibet etiam Regulares, sui gregis Pastores? Ergo licet olim Regulares cum solâ suorum Prelatorum præsentatione possent absque aliâ Episcopi approbatione sæculares absolvere, non sit, quod de jure ordinario non essent approbandi ab Episcopis quoad suas oves; erant enim approbandi, sed sit, quod à tali lege ordinariâ fuere exempti à Pontificibus; quin si fuere ab eâ exempti, inferitur talem legem, & jus in Episcopis adfuisse. Quare tota Regularium exemptio ab Episcopis est quoad suos absolvendos, non quoad oves Episcopi. Confirmo: Vix est, qui neget, quod Capitulum Sede vacante per Vicarium à se electum possit ad examen vocare Ecclesiasticos, etsi ab Episcopo demortuo approbatus; vix, quod possit ad examen vocare Regulares post elapsam approbationis tempus; vix quod conferre possit auctoritatem absolvendi non approbatus, sive Regularibus, sive sæcularibus, numquam antea approbatus: immò, ait P. Pellizarius, Capitulum habet jus, ne quis Regularis concionetur in suâ Ecclesiâ, nisi à Vicario Capitulari benedictionem petat. Rogo, unde hæc in Capitulo jura, nisi quia, ut plerique docent, quos sequitur Episcopus Campanil in suo *Diversorio juris Canonici Rubricâ 12. cap. 13. n. 74. pag. mibi 378.* & P. Pellizar. tom. 2. tract. 8. cap. 4. n. 7. nisi quia, inquam, tota jurisdictio, quæ de jure ordinario conveniebat Episcopo, convenit Capitulo Sede vacante? Si ergo hæc admit-

tantur juridicè facta à Capitulo, eo ipso clarè inferitur eam jurisdictionem fuisse in Episcopo ordinariam. De cætero prodatur ratio, in quâ jus commune dans Capitulo talem facultatem fundetur: ergo planum est, quod qui Capitulo negati facultatem examinandi Regulares à demortuo Episcopo approbatus, eo quia non conveniat Episcopis de jure officij facultas examinandi Regulares, sed tantum ex jure delegato à Tridentino, quasi Tridentinum nequiret confirmare jus competens Episcopis jure officij, non benè negare. Tota ergo negandi ratio est privilegium à Clemen. IV. concessum, quo exempti fiunt ab examine Capituli. Censeo 2. hanc quæstionem, an in Capitulo jus examinandi Regulares approbatus, si confusus juribus procedatur, hunc perennem discordiarum venam; si distinctus, fore utilissimam. Patet. Fac enim ut Vicarius Capitularis vocet ad examen Regularem approbatum, fixus, quod habeat tale jus regulabit Regularis fixus quoque suo juri. Instabit Vicarius dicens, omnem ordinariam demortui Episcopi potestatem ad Capitulum transisse; negabit Regularis, sive quia dicit potestatem approbandi Regulares non convenire Episcopo de jure officij, sed ex jure à Tridentino aut Papâ delegato; sive quia admittit adhuc eâ potestate tamquam ordinariâ in Episcopo, & delegatâ in Capitulo, dicit privilegium sibi à Clemente IV. concessum, quo eximitur a tali Capituli jure. Reponat Vicarius sublatum à Tridentino dictum privilegium: negabit Regularis, nam Tridentinum unice subjicit Regulares approbationi, & examini Episcopi, non vero Vicario Capitulari. Replicabit Vicarius, quod cum habeat tum jus examinandi Confessores sæculares approbatus à demortuo Episcopo, tum Regulares non approbatus, quorum approbatio, & facultas expiravit, cur non habeat quoad Regulares approbatus? Fatebitur Regularis eam in Vicario potestatem quoad sæculares approbatus, & Regulares non approbatus, aut quorum tempus expiravit; negabit quoad Regulares approbatus, fixus, & nixus Clementis privilegio, cui ferè omnes Theologi, & DD. ponuntur. Urgebit Vicarius sibi tantam potestatem convenire, quam subsecuturo Episcopo, qui potest omnes Regulares etiam illimitatè approbatus ab Episcopo antecessenti examinare. Negabit Regularis: & adhuc concessâ tantâ facultate, renuet examen, eo quia Clemens eum eximit ab examine Capituli, non ab examine Episcopi futuri, ut expressè innuit.

En

N. 261. En numquam absolvenda Capitulum inter, & Regulares his, si confusè procedatur; quilibet vincet, nemo vincet. En non alius in hac juriū contentionē proventus, quam uberima jurgiorum, quin & scandalorum teges, quæ scandala eo maiorem fument augent, quo neglecto omni prudentiali arbitrio ad minas, & terrores procedatur, arreptā inde injustā, ut dicent Regulares, a Capitulo causā, quod Regulares approbati examē negligant; quas tamen minas velut injustas Regulares despiciunt, fixi, & nixi Clementis privilegio, quod fuisse concessum certum est; fuisse derogatum, certum non est; immo ei ferē omnes Doctores, ut certo subfistēti, nituntur. Nisi ergo vel Sedes Apostolica illi privilegio derogeret, vel definiat inesse Capitulo tale jus, vel à nobis certum aliquod jus statuatur in Capitulo, à quo nullo prætextu privilegij subducere se possint Regulares approbati, jus illud examinandi Regulares approbatos, quod Capitulum præten dit, semper sub lite erit, & à Regularibus negabitur vi sui privilegij. Accedit, quod adhuc dato hoc examinandi Regulares approbatos jure in Capitulo, vix quid in Capitulo utilitatis? Vel enim Regulares fuere à mortuo Episcopo illimitatē approbati, vel limitatē? Si illimitatē, hi paucissimi sunt, & plerūque sunt viri vitæ & doctrinæ probitate clari, & quoad hos Capitulum facillè submittere potest suum judiciū Episcopi demortui eos illimitatē approbantis, quin veniatur ad juriū contentionem, de posse & nō posse Capituli, de posse, & non posse Regularium: quare cum his Vicarius dissimulare prudenter poterit suum jus, ne in dubium vocetur. Si sunt limitatē approbati, ut solent plerique esse, abs dubio plerumque approbatio paucos intra dies expirabit, quibus absolutus, si profecti velint in audiendo sæculares, debent se Vicario sistere, examinandi, & approbandi, quin pro modico tempore juriū tumultus exciteretur. Quare laudarem ut totus rigor & conatus & diligentia foret in adnotando ad unguem approbationis locō, tēpore, personis, aliisque circumstantijs, sub quibus dicti Regulares approbati fuere: in his enim prudentissimum instat periculum ne approbationis limites prætergrediantur, & in hos severè animadvertendum. Modicā igitur præfens juris dissimulatione totum facillè componetur; juriū contentione, numquam, nisi à Romanā Sede paretur antidotum.

Tom. III.

§. III.

Mea mens.

S U M M A R I U M.

Do Capitulo jus convocandi Regulares, etiam illimitatē approbatos, & examinandi approbationis litteras. Nego jus examinandi personas, 262.

Mea conclusio favet, tum Capitulo, tum Regularibus, ibid. & n. 266.

Capitulum Sede vacante est dominus gregis sæcularis, eique convenit jus defensivum sui gregis, n. 263.

Hoc jus convenit Capitulo vi sui officij, n. 264. Prudenter eo utendum, ibid.

Regulares huic juri resistentes peccant mortaliter, ibid.

Do Regularibus approbatis indultum, ne a Capitulo examinentur, n. 265.

Clementis IV. Bulla vix negari potest, ibid.

Non omne jus ordinarium Delegantis transit in personam delegatam, ibid.

Regulares a mortuo Episcopo ad tempus approbati possunt a Capitulo examinari, ibid.

An Breve Clementis IV. sit certum, n. 266. & 275.

Nil certi dicitur, & æterna rixa, non distincto jure examinandi personas a jure examinandi licentias, n. 267.

Quam antiqua Episcopos inter, & Regulares querela, n. 268.

Monachi olim erant in totum subiecti Episcopis. Et primus, qui eos exemuit, fuit magnus Gregorius, ibid. & 269.

Iterum subiecti Episcopis, & iterum exempti, ibid.

Clementis X. litem terminavit, ibid.

Humana malitia sæpe peccatum personale alicujus status facit originale omnium, n. 269.

Laudantur impense tum Ecclesiastici, tum Regulares, n. 270. 271.

Papa in Regulares benevoli, n. 271.

Udico rem facillè componi posse, si distinguatur jus convocandi personas, & 262. examinandi approbationis litteras, à jure examinandi personas, & reprobandi authenticas approbationis litteras. Quod enim ea jura sint diversa, patet ex diversis objectis. Do Capitulo, Sede vacante, jus jurisdictionis convocandi Confessores Regulares, etiam illimitatē à defuncto Episcopo ad sæcularium confessionem approbatos. Do quoque Capitulo jus examinandi approbationis à Regularibus præhabita litteras. At nego Capitulo idem jus examinandi personas, & revocandi litteras, nisi nova, eaque gravif-

Xx

fima